

Ortadoğu Güncesi

Esra Dere - esradere@orsam.org.tr
Seda Akkaya - sedaakkaya@orsam.org.tr
Selçuk Aydın - selcukaydin@orsam.org.tr
Togay Türkay - togayturkay@orsam.org.tr

20 Nisan-20 Mayıs

Ortadoğu Güncesi

20 Nisan: HAMAS'ın Suriye'de sürgünde yaşayan lideri Halid Meşal, yeni İsrail askerleri kaçırmaya tehdidinde bulundu.

20 Nisan: Lübnan'ın Suriye'ye atadığı ilk büyükelçi göreve başladı. Yıllardır ilişkileri gerilimli olan Suriye ile Lübnan arasındaki diplomatik ilişki böylece kurulmuş oldu.

21 Nisan: ABD Başkanı Barack Obama'nın, İsrail lideri Benyamin Netanyahu, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas ve Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'i, ayrı ayrı görüşmek üzere Washington'a davet ettiği bildirildi.

21 Nisan: İngiltere'nin, İsrail'in Gazze Şeridi'nde HAMAS'a karşı düzenlediği saldırıların ardından bu ülkeye silah satışını gözden geçirme kararı aldığı bildirildi.

22 Nisan: Filistin lideri Mahmud Abbas'ın, ABD Başkanı Barack Obama ile Beyaz Saray'da 28 Mayıs'ta görüşeceği belirtildi.

22 Nisan: İran Savunma Bakanı Mustafa Muhammed Neccar, ürettikleri yeni füzelerin "Şahap" füzelerinden çok daha etkili olduğunu söyledi. Neccar, Bakanlar Kurulunda yaptığı konuşmada, "Savunma amaçlı yeni ürünleri en kısa sürede çıkaracaklarını" bildirdi.

22 Nisan: İsrail Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Avigdor Lieberman, Arap barış inisiyatifinde "Filistinli mültecilerin İsrail topraklarına geri dönüş hakkını içeren maddelere" karşı olduğunu söyledi.

22 Nisan: BM'nin Irak hükümetine Kerkük ile ilgili bir rapor sunduğu bildirildi. BM'den yapılan açıklamada, BM'nin Irak Misyonu Başkanı Staffan de Mistura'nın, on yıllardır süren Kerkük sorununun çözülmesi için BM'nin Bağdat hükümetine yardım etmesi dileğinin dile getirildiği raporu, Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani, Başbakan Nuri El Maliki ve Iraklı Kürt lider Mesud Barzani'ye sunduğu belirtildi.

23 Nisan: Suriye hükümetinde aralarında içişleri ve adalet bakanlarının da bulunduğu 6 bakan değişti.

23 Nisan: Irak'ın Bakuba kenti yakınında bir lo-

kantada düzenlenen intihar saldırısında, 45 kişi öldü 55 kişi de yaralandı.

24 Nisan: Irak'ın başkenti Bağdat'ta, iki intihar eylemcisinin düzenlediği saldırıda 25 kişinin öldüğü açıklandı.

25 Nisan: Irak'ın başkenti Bağdat'a sürpriz bir ziyaret düzenleyen ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, Irak'ın bağımsız ve istikrarlı bir ülke olmasını sürekli vurguladıklarını ve bölgede her anlamıyla tam teşekküllü bir devlet olacağını bildirdi.

25 Nisan: Gazze Şeridi'nde fiili yönetimi elinde bulunduran HAMAS, yarın Mısır'ın arabuluculuğunda Kahire'de yeniden başlayacak El Fetih'le ulusal birlik görüşmeleri öncesinde, "bunun diyalog için son şans" olduğu uyarısında bulundu.

25 Nisan: Ürdün Kralı Abdullah, İsrail'in bölgeyle bütünleşmek ile "soyutlanmış bir kale" olmak arasında seçim yapması gerektiğini söyledi.

26 Nisan: Filistin lideri Mahmud Abbas, ABD'den "İsrail'i barışa itmesini" istedi. Abbas, "Top artık Amerikan yönetiminde ve İsrail'i barışa itmeli. ABD 2009'da barış mı yoksa İsrail'in zararına sonuçlanacak bu kaotik durumun devamını mı istediğini kendine sormalı" dedi.

26 Nisan: Mısır'a resmi ziyarette bulunan İspanya Başbakan Yardımcısı Maria Teresa Fernandez De La Vega ve Dışişleri Bakanı Miguel Angel Moratinos, Ortadoğu sorununa yeni çözüm yolları aramak için sonbaharda bir zirve organize edileceğini açıkladı.

26 Nisan: Ürdün Kralı Abdullah Ortadoğu'da ABD'siz barış olmayacağını söyledi. Bir Amerikan televizyonuna açıklamada bulunan Kral Abdullah, İsraililerle Filistinlilerin tek başlarına bırakılmaları halinde bir noktaya varamayacaklarını savundu.

26 Nisan: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, iki devletli bir çözüm temelinde olması koşuluyla, İsrail ile Filistin arasında bir barış anlaşmasının imzalanmasına karşı olmadığını söyledi.

27 Nisan: İran ve Venezuela'nın savunma alanında işbirliğine gidecekleri bildirildi.

27 Nisan: Filistin lideri Mahmud Abbas'a bağlı El

Ortadoğu Güncesi

Fetih ile Gazze Şeridi'nin kontrolünü elinde bulduran HAMAS heyetleri, uzlaşma için Mısır'ın başkenti Kahire'de görüşüyor.

29 Nisan: Irak'ın başkenti Bağdat'ta kalabalık bir alışveriş merkezinde eş zamanlı olarak bomba yüklü 2 araçla düzenlenen saldırıda 41 kişi öldü, 68 kişi yaralandı. Sadr Kenti mahallesinde düzenlenen saldırılarda, bomba yüklü üçüncü bir aracın ortaya çıkarılıp imha edildiği açıklandı.

29 Nisan: İran Düzenin Yararını Teşhis Konseyi Sekreteri Muhsin Rızai, 12 Haziran'da yapılacak 10. dönem cumhurbaşkanlığı seçimleri için aday olduğunu açıkladı.

30 Nisan: Irak'ta Nisan 2009 döneminde şiddet olaylarında ölen sivillerin sayısının 290 ile bu yılın en yüksek rakamına ulaştığı bildirildi.

30 Nisan: İsrail Dışişleri Bakanlığının bir yetkilisi, AB ülkelerinin Benyamin Netanyahu hükümetine yönelik eleştirilerini kabul edilemez olarak değerlendirdi ve eleştirilere son verilmemesi halinde, AB ülkelerinin İsrail-Filistin barış sürecine katılımlarını bloke edeceklerini söyledi.

1 Mayıs: Birleşmiş Milletler, İsrail'e, Doğu Kudüs'te Filistinlilerin evlerinin yıkılması uygulamasını askıya almasını istedi.

1 Mayıs: Gazze'deki Filistinli militanlar tarafından İsrail'e roket saldırısı düzenlendi.

2 Mayıs: İsrail uçaklarının Gazze Şeridi'nin güneyindeki tünelleri vurduğu ve 2 Filistinlinin hava saldırısında öldüğü bildirildi.

2 Mayıs: Irak'ın Kerkük kenti yakınlarında düzenlenen bir bombalı saldırıda üç Iraklı öldü.

2 Mayıs: Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetimin bir yetkilisi, İran'a ait savaş helikopterlerinin İran-İrak sınır noktasında bulunan dağlık Pencvyn bölgesini bombaladığını bildirdi.

3 Mayıs: Irak Devlet Başkanı Celal Talabani, Kerkük'ün kontrolü konusunda pazarlık yapmayacaklarını söyledi.

3 Mayıs: Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, İsrail ile barış görüşmelerine yeniden başlamak

için koşullarının, İsrail'in iki devletli çözümü kabul etmesi ve Yahudi yerleşim birimleri inşasını durdurması olduğunu söyledi.

3 Mayıs: İsrail, Mısır'ın aracılığıyla, roket saldırılarının durmaması halinde HAMAS'a güçle karşılık verileceği uyarısında bulundu.

5 Mayıs: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, Suriye ziyareti kapsamında Devlet Başkanı Beşşar Esad ile bir araya geldi. Düzenlenen basın toplantısında Ahmedinejad, "Bölgenin barış ve istikrara kavuşması için yabancı ülkelerin bölge meselelerine karışmaması gerekiyor. Bu ülkeler, bölge ile ilgili meselelere karışmadıkları zaman bölge barış ve istikrara kavuşacaktır. Bölgenin sorunları bölge içinde ele alınmalı" dedi. Esad da konuşmasında, "İran ile Suriye arasındaki ilişki, bölgenin gücü ve istikrarının yararınadır" dedi.

5 Mayıs: Irak yönetimi, topraklarını bombaladığı için İran'ı kınadı ve bombardımanın devam etmesinin "olumsuz sonuçları" olacağı uyarısında bulundu.

5 Mayıs: Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetimin lideri Mesud Barzani, bölgede milletvekili seçimlerinin 25 Temmuzda yapılacağını açıkladı.

6 Mayıs: İsrail parlamentosu (Knesset), Ermeni iddialarıyla ilgili verilen önerenin görüşülmesini reddetti.

6 Mayıs: Kanadalı petrol grubu Heritage Oil, Irak'ın kuzeyinde önemli bir petrol yatağı bulunduğunu açıkladı.

6 Mayıs: İsrail Hava Kuvvetleri, Gazze Şeridi'nden güney bölgesine düzenlenen havan saldırılarının ardından, bölgenin güneyindeki Refah'taki tünelleri ve bazı HAMAS mevzilerini bombaladı.

6 Mayıs: Irak'ın kuzeyindeki Kerkük kenti yakınlarında silahlı kişilerin bir boru hattına saldırı düzenlediği ve meydana gelen patlama nedeniyle 15 kuyuda pompalama işleminin durdurulduğu bildirildi.

6 Mayıs: Lübnan'a resmi ziyarette bulunan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman tarafından kabul edildi.

Ortadoğu Güncesi

10 Mayıs: İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, Golan Tepeleri'nden çekilmeyeceklerini yineledi.

10 Mayıs: ABD Temsilciler Meclisi Başkanı Nancy Pelosi, Irak'a ani bir ziyarette bulundu.

11 Mayıs: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Ortadoğu konulu toplantısında yaptığı konuşmada, Ortadoğu'da sorunlara kapsamlı bir barış vizyonu çerçevesinde yaklaşılması gerektiğini belirterek, bölgede barış sürecinin tüm ayaklarıyla daha fazla gecikmeksizin canlandırılması gerektiğine inandıklarını söyledi. Davutoğlu ayrıca, İsrail-Filistin sorununun çözümü için Filistinli bütün grupların muhatap alınması gerektiğini de belirtti.

12 Mayıs: Beyaz Saray, ABD Başkanı Barack Obama'nın, İsraili, Filistinli ve Mısırlı liderlerden, Ortadoğu'da barışın elde edilmesi için gerekli önlemleri almalarını isteyeceğini bildirdi.

12 Mayıs: Irak'ın Kerkük kentinde bir polis devriyesine düzenlenen intihar saldırısında 5 polis öldü, 11 polis yaralandı.

13 Mayıs: İran'da 12 Haziranda yapılacak cumhurbaşkanı seçimlerinde son kamuoyu araştırmalarına göre Cumhurbaşkanı Ahmedinejad'ın oyu yüzde 58,6'ya yükseldi. En yakın rakibi reformcu aday Musevi'nin oyu ise yüzde 21,9'a geriledi.

13 Mayıs: Hizbullah'ın iki numaralı ismi Şeyh Nail Kassam, Hizbullah'ın HAMAS'a tam destek verdiğini söyledi. Kassam, yaptığı açıklamada, Filistin direnişine yardım için her türlü destekte bulduklarını belirtti.

16 Mayıs: İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayalon, İsrail'in ABD ile koordinasyon sağlamadan İran'ın nükleer tesislerine saldırı düzenlemeyeceğini söyledi.

17 Mayıs: İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres, Şam'ın yapacağı bir jestin iki ülke arasındaki havanın temizlenmesine yardımcı olacağını belirterek, Suriye'ye doğrudan barış görüşmelerini başlatma çağrısında bulundu.

17 Mayıs: Mısır, HAMAS ile El Fetih'in uzlaşmaya varması halinde Gazze Şeridi ile olan sınırını açacağını bildirdi.

17 Mayıs: Irak'ın Musul kentinde meydana gelen şiddet olaylarında 2 polis memurunun öldüğü, 3'ünün yaralandığı bildirildi.

17 Mayıs: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Suriye'nin İsrail ile dolaylı görüşmelere yeniden başlamak için istekli olduğunu söyledi.

17 Mayıs: Irak Başbakanı Nuri El Maliki, PKK terör örgütünün eylemlerini durduracak ve bu örgütü bitirecek yollar bulacaklarını söyledi.

17 Mayıs: Kuveyt'te yapılan genel seçimlerle, ülke tarihinde ilk kez kadınlar milletvekilliğine hak kazandı. İlk kısmı seçim sonuçlarına göre, seçimlerde aday olan 16 kadından 4'ü milletvekilliğini garantiledi.

18 Mayıs: ABD Başkanı Barack Obama, İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu ile Beyaz Saray'da bir araya geldi. Obama, görüşmenin ardından yaptığı açıklamada, İsrail ile Filistin arasındaki sorunun iki devletli çözüm çabaları çerçevesinde giderilmesine yönelik desteğini vurguladı. Netanyahu da yaptığı açıklamada, "Filistinliler ile barış görüşmelerine bir an önce başlamaya hazır olduklarını", ancak Filistinlilerin İsrail'i, bir Yahudi devleti olarak tanıması gerektiğini söyleyerek, "Filistinlileri yönetmek istemiyoruz" dedi. Filistin tarafından yapılan açıklamada da, Obama'nın "iki devletli çözüm çabalarına desteğini vurguladığı konuşmanın" cesaret verici olduğu belirtildi.

18 Mayıs: Irak'ta genel seçimlerin 30 Ocak 2010'da yapılacağı açıklandı.

19 Mayıs: İsrail savaş uçaklarının, Gazze Şeridi'nin Mısır ile olan sınırını bombaladığı bildirildi.

19 Mayıs: Amerikan Savunma Bakanlığı Pentagon, Tahran'ın yalanlamalarına rağmen, İran yapımı silahların Irak'a geldiğini bildirdi.

20 Mayıs: Irak'ın başkenti Bağdat'ta Şiilerin çoğunlukta yaşadığı bir mahallede bomba yüklü araçla düzenlenen intihar saldırısında 34 kişi öldü.

20 Mayıs: İran, katı yakıtla çalışan ve iki bin kilometreden fazla menzilli olan bir yeni karadan karaya füze denedi.